

MATHILDE *en* MARIE

Meld je aan voor onze nieuwsbrief om op de hoogte te blijven van
de nieuwste boeken van Ambo|Anthos uitgevers via
www.amboanthos.nl/nieuwsbrief.

TORSTEN WOYWOD

MATHILDE

en

MARIE

Vertaald uit het Duits
door Lucienne Pruijs

Ambo|Anthos
Amsterdam

De uitgever heeft ernaar gestreefd de rechten te regelen voor het omslagbeeld van dit boek. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, wordt verzocht zich alsnog tot de uitgever te wenden.

ISBN 978 90 263 7447 0

ISBN 978 90 263 7448 7 (e-book)

© 2026 dtv Verlagsgesellschaft mbH & Co. KG, München, Germany

© 2026 Nederlandse vertaling Ambo|Anthos uitgevers,

Amsterdam en Lucienne Pruijs

Alle rechten voorbehouden. Tekst- en datamining zijn niet toegestaan

Oorspronkelijke titel *Mathilde und Marie*

Oorspronkelijke uitgever dtv

Omslagontwerp bij Barbara, op basis van een ontwerp

van Lübbecke Naumann Thoben, Köln

Omslagillustratie © Lotte Meier

Foto auteur © Tanja Kioschis – BTC Photography

Ambo|Anthos uitgevers vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Verspreiding voor België:

Veen Bosch & Keuning uitgevers nv, Antwerpen

Voor Nele

‘Boeken veranderen ons. Boeken redden ons. Dat weet ik omdat ik het zelf heb meegemaakt.’

Elif Shafak

‘De natuur is geen plek die je bezoekt. Ze is ons thuis.’

Gary Snyder

VOORWOORD

In een tijd waarin we steeds vaker met de vraag worden geconfronteerd of de wereld langzamerhand uit elkaar valt of dat het alleen ons eigen beeld van de wereld is dat begint te wankelen, mogen we al het goede dat er nog steeds is niet uit het oog verliezen.

Daarom lijkt het me meer dan ooit de moeite waard om verhalen die juist daarvan getuigen, meer ruimte en aandacht te geven.

Verhalen die bemoedigen en verhalen die troost bieden. Verhalen die tot nadenken aanzetten en verhalen die hoop geven. Verhalen die je even uit het dagelijks leven laten ontsnappen en verhalen waarvan je gewoon een goed gevoel krijgt.

Precies zo'n verhaal wil ik graag met je delen.

Ik draag het op aan alle boekhandelaren, die elke dag met hart en ziel opkomen voor al het bovengenoemde, en zonder wie (ook) dit verhaal er niet zou zijn.

Mijn hartelijke dank en de grootst mogelijke waardering gaan uit naar hen.

DEEL I

MARIE

‘Dit jaargetijde heeft erg veel moois te bieden, vind je ook niet, Marie?’

Thomas wees met een breed gebaar naar de voorruit van zijn bestelwagen. Hoewel hij met zijn opmerking waarschijnlijk alleen doelde op haar directe omgeving en blikveld, besefte Marie tijdens elke seconde dat die vraag in haar hoofd nagalmde op hoeveel niveaus ze daarmee kon instemmen. En hoezeer dat besef iets in zowel haar hart als haar hoofd losmaakte.

Een gevoel van warmte kwam in haar op.

Van blijdschap. Onzekerheid.

Van onbestemd geluk.

Wat gebeurde hier?

Ze knikte snel naar Thomas, die haar op zijn beurt een warme, oprechte glimlach schonk. Hij behoorde zonder twijfel tot die mensen bij wie vooral de ogen zulke taken op zich namen. Onder zijn warrige wenkbrauwen en naast de diepe lachrimpeltjes van zo’n driekwart eeuw, straalden die ogen een natuurlijke goedheid uit zoals je tegenwoordig nog maar zelden tegenkwam.

Al geruime tijd doorkruisten ze een stuk bos waaraan geen eind leek te komen. De smalle, bochtige asfaltweg voerde over heuvelachtig terrein. Metershoge bomen, die Marie niet kon thuisbrengen, stonden langs de weg waarop alleen zij onderweg leken te

zijn. Niemand kwam hun tegemoet, niemand reed achter hen. Tussen de overheersende bruintinten van de natuur vertoonden zich hier en daar al zachte tot iets krachtiger groene toetsen, die de overgang naar de lente inluidden.

Hij heeft helemaal gelijk, dacht ze, terwijl de laagstaande zon steeds weer blinkend tevoorschijn kwam vanachter de dichte bomenrijen. Dit jaargetijde heeft veel moois te bieden. Zo voelde ze dat, tenminste hier en nu, waar elke zintuiglijke waarneming een belofte inhield voor veranderingen.

Toen Marie haar blik even van het voorbijtrekkende landschap afwendde, ontmoette ze in de achteruitkijkspiegel Jónína's bleekblauwe ogen. De oude IJslandse, die ze een paar uur eerder in de trein had ontmoet, zat op de achterbank van de bestelwagen, waarmee ze nu met z'n drieën door de Belgische Ardennen reden. Jónína, Thomas en Marie.

Hoe het precies zover was gekomen, was Marie zelf nog altijd een raadsel, zoals trouwens alles aan deze situatie raadselachtig en wonderbaarlijk was.

Het was allemaal in de vroege ochtend van deze zesde maart begonnen, toen zij, Marie Ledoux, voor het eerst sinds vele jaren niet haar verstand, maar een onbestemd gevoel was gevolgd en op het Gare du Nord in Parijs een ticket voor de TGV had gekocht.

Aangezien ze geen concrete bestemming voor ogen had, nam ze een kaartje naar het station dat als eerste in haar was opgekomen, als je niet alleen je woonplaats Parijs, maar heel Frankrijk zo snel mogelijk achter je wilde laten. Zo was de keuze op Brussel gevallen.

De treinreis daarnaartoe moest vooral één doel dienen: afstand scheppen tot alles wat er gebeurd was, zowel mentaal als fysiek.

Dat de Belgische hoofdstad alleen voor fysieke afstand zorgde, had Marie al vlak na haar aankomst vastgesteld. De drukte en het lawaai, zowel op het station als in de brede en smalle straten van Brussel, stonden haar tegen, waardoor ze besloot meteen verder te

reizen. Ze had daarvoor een trein uitgekozen die er minder snel en modern uitzag dan een TGV of Eurostar. Zo'n trein hield voor Marie de impliciete belofte in dat hij naar afgelegenere plekken zou gaan.

En inderdaad: na de miljoenensteden Parijs en Brussel volgden nu haltes als Ottignies en Gembloux, tot Marie met haar toeval- lige gezelschap het platteland van België had bereikt. Daar reden zo weinig bussen dat Jónína en zij op het station van Libramont moesten worden opgehaald. En daar waren ze nu, ergens onder- weg tussen ophaal- en aankomstplaats.

Thomas, die die rit voor zijn rekening had genomen, was aan Marie alleen voorgesteld als 'de bakker van Redu', waardoor het leek alsof Jónína en hij slechts oppervlakkig bevriend waren.

Maar de vertrouwd aandoende stilte die daarna intrad, bracht Marie snel tot de slotsom dat de twee elkaar al langere tijd moes- ten kennen. Ze leken zelfs zo dik bevriend te zijn, dat er niet veel woorden nodig waren om elkaar te begrijpen. Hun blikken en ge- baren bleken voldoende. Zelfs situaties als deze, waarin Jónína met Marie een onverwachte gast meenam, vielen blijkbaar onder dit zwijgende begrip. Het feit dat Thomas de rol van chauffeur op zich had genomen en geduldig op de vertraagde trein had staan wach- ten om Jónína en haar op te pikken, scheen Marie nog een bewijs van die vriendschap.

Marie sloot eventjes haar ogen voordat ze opnieuw in de achter- uitkijkspiegel keek.

Jónína leek in zichzelf gekeerd zonder het hier-en-nu los te la- ten. Alsof ze op een prettige manier in balans was.

Haar huid was doorgroefd met zoveel rimpels en lijnen dat die heel goed kon worden opgevat als een cartografische weerspiege- ling van een lang en waarschijnlijk zeer vervuld leven. De blik van de IJslandse was buitengewoon helder en doordringend, en steeds wanneer ze begon te praten, speelde er een schalks lachje om haar mondhoeken.

Marie voelde een enorme warmte, dankbaarheid en vertrouwdheid als ze naar Jónína keek, en dat terwijl ze elkaar hooguit een paar uur kenden.

2

JÓNÍNA

Ze was beslist niet iemand van wie je kon zeggen dat ze een klets-kous was, hoewel de wereld van woorden wel de hare was.

Jónína gaf er de voorkeur aan de woorden te denken, te lezen en te schrijven in plaats van ze op nietszeggende wijze in het rond te strooien.

De drang om te praten, om stiltes of onzekerheden te overbruggen, bestond bij haar gewoonweg niet. Oeverloos gezwets vond ze een verschikking.

In plaats daarvan vond ze praten iets doelmatigs dat ze uiterst gedoseerd inzette om steeds recht te doen aan de waarde ervan.

Als ze een vraag stelde, was dat alleen uit oprechte interesse in een antwoord en in haar gesprekspartner. Als ze iets zei, was dat puur omdat het haar nodig leek op die manier iets te uiten.

En aangezien Jónína haar woorden steeds weloverwogen koos, sloeg ze met wat ze zei vaak de spijker op de kop.

Zo was het ook gegaan in de trein, toen ze Marie had ontmoet. 'Waar heb je het zo moeilijk mee?'

Met die vraag, die in de geschiedenis van de mensheid vermoedelijk alleen deze ene keer de opmaat tot een kennismaking vormde, was ze het gesprek begonnen.

Daarvóór hadden de twee vrouwen een paar minuten zwijgend tegenover elkaar gezeten.

Maries sombere en zwaarmoedige blik was Jónína direct opgevallen. Er zaten wallen onder haar ogen alsof ze door zorgen en slaapte kort werd gekweld. Met die blik was Jónína bekend; ze had hem de laatste tijd te vaak bij zichzelf gezien in de spiegel.

De jonge vrouw had iets rusteloos over zich. Het veelvuldige knipperen met haar ogen duidde op vermoeidheid en als hun blikken elkaar kruisten, leek het of Jónína recht bij de vrouw naar binnen kon kijken: ze zag een onophoudelijke maalstroom van gedachten die ze zelf maar al te goed kende. Welke tegenslagen probeerde deze vrouw stil en dapper te trotseren? Waarschijnlijk had ze zich door een flinke storm moeten worstelen. Een van die stormen die het leven soms in petto had.

Terwijl andere mensen preciaire onderwerpen en bijbehorende vragen geleidelijk aftastten, ging Jónína recht op haar doel af. Ze beschikte over een haarfijn gevoel voor innerlijke zaken en daar vertrouwde ze op. Haar eerste vraag had er direct toe geleid dat Maries façade instortte en er een vloedgolf aan emoties losbrak. Zeven woorden die in een andere situatie te vergaand zouden zijn gevonden, zorgden hier meteen voor verbinding.

Marie bleef maar huilen.

Hoewel Jónína bij hun ontmoeting direct had gevoeld dat er iets mis was, verraste de heftigheid van deze huilbui haar.

Tegelijkertijd gaf die haar de zekerheid dat de rest geen kwestie van vertrouwen zou zijn, maar vooral van timing. Maar hoe moest ze verdergaan?

‘Pardon,’ zei ze uiteindelijk en ze schraapte haar keel. ‘Ik heet Jónína.’

‘Marie,’ antwoordde de vrouw en ze gaf haar een hand alsof ze zich verontschuldigde.

Jónína reageerde met een vriendelijke glimlach. Diep vanbinnen voelde ze ondertussen een doffe steek die haar eigen zorgen die met deze reis verband hielden, onmiddellijk naar de achtergrond duwde.

Ze zweeg eventjes om de jonge vrouw de gelegenheid te geven zich aan de toch wat ongewone situatie aan te passen.

‘Het spijt me, beste Marie. Ik wilde je niet kwetsen. Dat was mijn fout, niet de jouwe. Alhoewel ik eigenlijk helemaal niet van een fout wil spreken, integendeel. Laten we het een directe manier van kennismaken noemen, waardoor de kaarten meteen open op tafel liggen. Verstoppertje spelen of elkaar zand in de ogen strooien is er dus niet bij. Des te meer verheug ik me erop om je te leren kennen.’

Marie knikte. Haar lippen veranderden daarbij aarzelend van vorm en vertoonden toen een zweem van een glimlach.

Opnieuw liet Jónína haar woorden volgen door een moment van stilte.

‘We kennen elkaar nog niet, Marie. Maar toch wil ik je graag zeggen dat je je niet hoeft te schamen voor dit alles. We maken ons allemaal weleens druk over dingen die voor anderen onzichtbaar zijn.’

Ze slikte even en bekeek haar gesprekspartner onderzoekend voor ze verderging.

‘Zo is het toch: over het algemeen lijkt ons leven op een legpuzzel met een onbekende afbeelding, waarbij het aantal stukjes van mens tot mens verschilt. De randen, de hoogte- en de dieptepunten zijn relatief snel te ontdekken, maar om de ruimte daartussen te vullen, kun je op geen enkele handleiding of aanwijzing teruggrijpen. Op een gegeven moment kom je verbanden op het spoor en kun je genieten van alle finesses die er in het verborgene op hebben gewacht om ontdekt te worden.’

Jónína dacht even na hoe ze haar gedachte, die haar nog niet precies genoeg leek, beter kon formuleren. Vervolgens voegde ze eraan toe: ‘En soms komen bepaalde dingen gewoon samen. Of het nu door toeval of voorbestemming is. Nu we elkaar ontmoet hebben, zouden we gewoon stil uit het raam kunnen kijken. We zouden het net zo goed uitgebreid over het weer kunnen hebben. Of we zouden over boeken kunnen praten, wat mijn absolute voor-

keur heeft. Ik pas me volkomen aan jou aan.’

Marie aarzelde. ‘Hoezo boeken?’

‘Boeken zijn mijn leven,’ antwoordde Jónína. ‘En niet alleen omdat ik een kleine boekwinkel run. Een schrijfster die ik heel hoog heb zitten, formuleerde het eens als volgt: “Boeken veranderen ons, boeken redden ons. Dat weet ik omdat ik het zelf heb mee-gemaakt.”’

‘Elif Shafak,’ reageerde Marie prompt.

Nu was zij het die voor een moment van stilte zorgde; Jónína was met stomheid geslagen.

Dat Marie de schrijfster van dat citaat kende, was voor de IJslandse een verrassing. Maar het verraste haar meer nog dat ze op Maries gezicht geen blijdschap zag. In plaats daarvan meende ze opnieuw iets van innerlijke strijd in Maries ogen te zien.

‘Kennelijk is mijn opmerking over dat puzzelen jou niet al te vreemd,’ zei Jónína ten slotte. ‘En die over de boeken al helemaal niet.’

‘Ik hou van puzzels,’ antwoordde Marie. ‘En ik hield ooit van boeken. Eigenlijk was het zelfs veel meer dan houden van. Maar uiteindelijk bleek onze band nogal dubbel.’

En toen vertelde ze Jónína alles.